Lieta Nr. 142278212
1-1046-13/11

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2013. gada 14. jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Inga Putra,

piedaloties sūdzības iesniedzējam *J.G.*, aizstāvim *E.D.* un iestādes Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes pārstāvei *V.Š.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *J.G.* sūdzību par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2012. gada 5. aprīļa lēmuma Nr. 1150 (2012. gada 11. februāra administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PA742037) atcelšanu un lietas izbeigšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2012. gada 11. februārī Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes jaunākais inspektors sastādīja ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolu Nr. EZ 066782, jo 2012. gada 11. februārī ap pulksten 9.00 saņemts izsaukums par to, ka Viesītes novadā, Viesītē, transportlīdzekļa Mitsubishi, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, vadītājs *J.G.*, braucot pa Smilšu ielu no Pavasara ielas puses Zaļās ielas virzienā, nepārliecinājās par satiksmes drošību un neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, kā rezultātā uzbrauca ūdens hidrantam, to bojājot. Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā norādīts, ka apskates brīdī aculiecinieki nav pieteikušies.

Konstatējot sūdzības iesniedzēja rīcībā Ministru kabineta 2004. gada 29. jūnija noteikumu Nr. 571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk arī – Ceļu satiksmes noteikumi) 112. un 113. punkta pārkāpumus, Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes jaunākais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PA 742037 (turpmāk – Protokols).

Ar 2012. gada 21. decembra Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes lēmumu Nr. 050/PA742037 (turpmāk – Sākotnējais lēmums) *J.G.* saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) $149.^4$ panta četrpadsmito daļu, izsakot brīdinājumu.

Augstāka iestāde ar 2012. gada 5. aprīļa lēmumu Nr. 1150 (turpmāk – Lēmums) atstāja Sākotnējo lēmumu negrozītu.

Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[1.1] Lietā nav strīda par notikuma faktiskajiem apstākļiem. Braucot pa Smilšu ielu, sūdzības iesniedzējs tuvojās vietai, kurā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk – VUGD) darbinieki veica glābšanas pasākumus, dzēšot ugunsgrēku. Veikto pasākumu rezultātā veidojās tvaika mākonis, kas ierobežoja ceļa brauktuves pārredzamību un aizsedza uz brauktuves esošo aku ar tajā ievietotu ūdens hidrantu. Nepārredzot brauktuvi, sūdzības iesniedzējs turpināja ceļu ar minimālo braukšanas ātrumu un, uzbraucot hidrantam, to bojāja.

[1.2] Turpinot kustību ar ātrumu, kas neļāva laicīgi pamanīt priekšā šķērsli (tvaika mākoni), kas liedza pārliecināties par turpmākās kustības drošību, sūdzības iesniedzējs nesamazināja ātrumu un neapturēja braukšanas līdzekli, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 112. un 113. punktu. Tieši sūdzības iesniedzēja rīcības rezultātā viņa transportlīdzeklis uzbrauca ūdens hidrantam, to bojājot.

[1.3] Sūdzības iesniedzējs norāda, ka VUGD darbinieki nav izvietojuši brīdinājuma zīmes, taču jāņem vērā LAPK 17. panta noteikumi. Pildot dienesta pienākumus, VUGD darbinieki rīkojušies galējās nepieciešamības stāvoklī, kas atbrīvo viņus no atbildības par to noteikumu neievērošanu, kas noteic kārtību, kādā aprīkojama darbu veikšanas vieta uz ceļa.

[2] Administratīvajā rajona tiesā saņemta *J.G.* sūdzība. Sūdzībā norādīts, ka no Ceļu satiksmes noteikumu 113. punkta secināms, ka priekšnoteikums, lai būtu pienākums samazināt braukšanas ātrumu, ir spēja pamanīt šķērsli – ūdens hidrantu. Ja sūdzības iesniedzējs objektīvi nevar pamanīt sev priekšā esošo šķērsli, tad nevar pārmest neizvairīšanos no tā. Negadījuma attēlos ir redzams, ka VUGD transportlīdzeklis aizņem pusi ielas, un, lai tam pabrauktu garām, sūdzības iesniedzējs bija līdz minimumam samazinājis braukšanas ātrumu līdz aptuveni 5 km/h, kas atbilst kājāmgājēja ātrumam, to vairāk samazināt nav iespējams. Tā kā nebija nekādu brīdinošu zīmju, lentu vai VUGD darbinieku norādījumu, sūdzības iesniedzējam nevarēja rasties aizdomas, ka izplūdes gāzes mākonis sedz ūdens hidrantu, un sūdzības iesniedzējs tam uzbrauks. Ministru kabineta 2001. gada 2. oktobra noteikumi Nr. 421 „Noteikumi par darba vietu aprīkošanu uz ceļiem" noteic kārtību, kā aprīkojama darbu veikšanas vieta uz ceļa. VUGD ir saistoši arī Ceļu satiksmes noteikumi – 4. punkts, 6. punkts, 10. punkts. Sūdzības iesniedzējam bija tiesības paļauties, ka VUGD izpildīs brīdināšanas pienākumu. VUGD radīja ceļu satiksmi traucējošu, bīstamu un zaudējumus radošu situāciju. Tā kā VUGD nebrīdināja par gāzu mākonī paslēpto šķērsli,

sūdzības iesniedzējs paļāvās, ka ceļš turpināsies kā iepriekš. Sūdzības iesniedzējs ievēroja saprātīgu uzmanību un piesardzību. Neatkarīgi no tā, vai pastāv procesuāls pamats sodīt VUGD darbiniekus, tas nevar būt pamats, lai neatzītu, ka tieši viņu darbības dēļ notika ceļu satiksmes negadījums.

[3] Iestāde rakstveida paskaidrojumos sūdzību neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

[4] Tiesas sēdē sūdzības iesniedzējs prasījumu uzturēja, pamatojoties uz sūdzībā minētajiem argumentiem. Sūdzības iesniedzējs norādīja, ka redzējis pretējā ielas pusē stāvam 3 ugunsdzēsēju automašīnas, kas bija novietotas tā, ka sūdzības iesniedzēja braukšanas josla bija brīva. Tvaika mākonis nenāca no uz ceļa esošās lūkas, bet gan no mašīnas izpūtēja, kā tas redzams fotogrāfijā. Vidējais transportlīdzeklis bijis iedarbināts. Fotogrāfija uzņemta pēc ceļu satiksmes negadījuma. Brīdī, kad uzbraucis ūdens hidrantam, sūdzības iesniedzējs neredzēja brauktuvi. Cilvēkam braucot nav iespējams iedomāties, ka zem mākoņa atrodas attaisīta aka. Sūdzības iesniedzējam bija tiesības paļauties, ka VUGD darbinieki izpildīs Ceļu satiksmes noteikumu 10. punkta un ugunsdzēšanas vietas aprīkošanas prasības. Administratīvā lietvedība jāizbeidz, ja nav administratīvā pārkāpuma. Nav nodoma, nav konstatēta neuzmanība.

[5] Iestādes pārstāve tiesas sēdē sūdzību neatzina. Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 113. punktu transportlīdzekļa vadītājs nedrīkstēja turpināt ceļu, neredzot brauktuvi. Pārredzamības ceļam jābūt lielākam nekā apstāšanās ceļams. Jautājumam, kurš ir atbildīgs par šķēršļa radīšanu, nav nekādas nozīmes. Tam, vai tur vajadzēja vai nevajadzēja būt brīdinošām zīmēm, neattiecas uz lietas būtību, jo tas nemazina sūdzības iesniedzēja pienākumu ievērot Ceļu satiksmes noteikumus. Sūdzības iesniedzējs iesniedza sūdzību par Lēmumu, ar kuru saukts pie administratīvās atbildības, viņš nav iesniedzis lūgumu par citas personas saukšanu pie administratīvās atbildības. Ceļu satiksmes noteikumu 10. punkts ir deklaratīva tiesību norma, kam Augstākās tiesas Senāts ir sniedzis skaidrojumu. Neredzot brauktuvi, bet baltu dūmu mākoni, sūdzības iesniedzējam vajadzēja apturēt transportlīdzekli, nevis turpināt kustību. Transportlīdzekļa vadītājs varēja atteikties no kustības šajā virzienā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus kopsakarā ar lietas dalībnieku paskaidrojumiem, atzīst, ka Lēmums ir atceļams un lieta izbeidzama.

[7] Lēmums ir pamatots ar Ceļu satiksmes noteikumu 112., 113. punktu un LAPK $149.^4$ panta četrpadsmito daļu.

Ceļu satiksmes noteikumu 112. punkts noteic, ka transportlīdzekļa vadītājam jābrauc ar ātrumu, kas nepārsniedz noteiktos ierobežojumus, ņemot vērā ceļu satiksmes intensitāti, transportlīdzekļa un kravas īpatnības un stāvokli, kā arī ceļa un meteoroloģiskos apstākļus (īpaši redzamību braukšanas virzienā).

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 113. punktu, ja izveidojas ceļu satiksmei bīstami šķēršļi vai citas briesmas, kuras transportlīdzekļa vadītājs spēj pamanīt, viņam jāsamazina braukšanas ātrums vai pilnīgi jāaptur transportlīdzeklis, vai, neradot bīstamību citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, šķērslis jāapbrauc.

LAPK 149.^{4}panta četrpadsmitā daļa noteic, ka par citu šajā kodeksā neminētu ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam piecu latu apmērā.

[8] Lietā nav strīda par to, ka sūdzības iesniedzējs ir uzbraucis ūdens hidrantam, proti, lietā nav strīda par lietas faktiskajiem apstākļiem. Tāpat lietā nav strīda, ka sūdzības iesniedzējs, ieraugot dūmu mākoni, samazinājis ātrumu līdz minimumam.

Lietā ir strīds par to, vai sūdzības iesniedzēja darbībās ir konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs.

[9] Izvērtējot lietas materiālus un lietas dalībnieku argumentus, tiesa nonāk pie secinājuma, ka sūdzības iesniedzēja nodarījumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Tiesa piekrīt sūdzības iesniedzējam, ka katram satiksmes dalībniekam ir tiesības paļauties uz to, ka pārējie satiksmes dalībnieki vai jebkura cita persona, kas izmanto ceļa braucamo daļu, ievēros tiesību normās noteiktās prasības un kārtību. Līdz ar to VUGD rīcībai ir piešķirama nozīme, vērtējot sūdzības iesniedzēja vainas pakāpi.

Iestāde uzskata, ka sūdzības iesniedzējam, ieraugot dūmu mākoni, vajadzēja transportlīdzekli apturēt, nevis turpināt braukt pat ar maksimāli samazinātu braukšanas ātrumu. Tiesa šādam viedoklim nevar piekrist. Tiesai nav pamata neticēt, ka sūdzības iesniedzējs bija pārliecināts, ka dūmu mākonis ir transportlīdzekļa izplūdes gāzes. Tiesa, novērtējot lietā esošās abas fotogrāfijas, secina, ka dūmu mākonis tiešām izskatās pēc izplūdes gāzēm. Turklāt lietā iestāde neapstrīdēja, ka VUGD transportlīdzeklis bija iedarbināts un no tā izdalījās izplūdes gāzes. Tiesa uzskata, ka nav saprātīgi prasīt no transportlīdzekļa vadītāja, ka viņš apstāsies savā braukšanas joslā, kas ne ar ko nav aizšķērsota un ir brīva transportlīdzekļu kustībai, redzot tikai un vienīgi izplūdes gāzes, kas aukstā ziemas laikā ir īpaši redzamas. Transportlīdzekļu izplūdes gāzes, īpaši jau ļoti aukstā ziemas laikā, nav pamata uzskatīt par šķēršļiem vai citām briesmām Ceļu satiksmes noteikumu 113. punkta izpratnē.

[10] LAPK 239. panta 1. punkts noteic, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Tiesa, ņemot vērā sprieduma [9] punktā izvērtētos apstākļus un izdarītos secinājumus, atzīst, ka nav konstatējama administratīvā pārkāpuma sastāva pazīme – subjektīvā puse, līdz ar to nodarījumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva, kas savukārt nozīmē, ka Lēmums ir jāatceļ un lieta jāizbeidz.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrās daļas 2.punktu un 289.[18] pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt *J.G.*, personas kods */personas kods/*, **sūdzību.**

Atcelt Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2012. gada 5. aprīļa lēmumu Nr. 1150 (2012. gada 11. februāra administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PA742037), un **lietu izbeigt**.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese I.Putra